

SİNEMA GİRİŞ BİLETLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ KULLANILARAK DÜZENLENMESİ

• Levent KÜÇÜK •
Vergi Denetmeni

• Aydın KAYA •
Vergi Denetmen Yrd.

1 - GENEL BİLGİ

Türk sinemasının son dönemdeki yükselişiyle birlikte Türk seyircisinin sinemaya ilgisi giderek artmaktadır. Son yıllarda ülkemizde izleyicilerin yoğun ilgi ve beğenisini kazanan sinema filmleri gösterime girmekte ve bu filmlerden yüksek tutarlı gişe hasılatları elde edilmektedir. 17-23 Şubat 2006 tarihli Antrakt Haftalık Sinema Gazetesi'nin verilerine göre, 2004 yılında vizyona giren 18'i yerli olmak üzere toplam 207 sinema filmi 29.702.471 kişiyi sinema salonlarına çekmiştir. Bu seyircilerin 11.108.044'ü yerli filmleri tercih etmiştir. 2005 yılında ise 27'si Türk filmi olmak üzere 221 film gösterime girip, 27.250.989 kişi tarafından izlenmiştir. Bu yıl da yerli yapımlara olan ilgi artarak devam etmiş ve 11.441.856 kişi sinemalara Türk filmlerini izlemek üzere gitmiştir. Şubat/2006 itibarıyla ülkemizde en fazla seyirci çeken ilk 15 film arasında sadece 3 yabancı film bulunmaktadır.

Türk sinemasının ve genelde sinemacılık sektörünün bu yükselişi, sinema salonu işletmeciliğini ve sinemalara girişte düzenlenen belgeleri önemli kılmaktadır. Sinema gösterimlerinden elde edilen hasılat üzerinden gelir/kurumlar vergisi ve katma değer vergisinin yanı sıra 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca eğlence vergisi alınmaktadır. Eğlence vergisi bu kanunun 20 ve 21'inci maddeleri uyarınca sinema biletinin gayri safi tutarı üzerinden %10 olarak hesaplanır ve 22. maddesi hükmüne göre, biletle girilen eğlence yerlerinde bilet bedellerine eklenmek suretiyle, biletler satılmadan önce belediye tarafından özel damga konulması sırasında peşin olarak ödenir. 2464

sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin 2'inci fıkrasının son cümlesine göre, bu suretle alınan biletlerin kullanılmadan iadesi halinde peşin olarak ödenen vergi geri verilir.

İzleyicilerden sinema salonlarına girişte düzenlenen belgeler konusunda zaman zaman şikayetler gelmektedir. Bu şikayetler genellikle, girişte ödenen bedel karşılığı belge düzenlenmediği ya da girişte ödenen bedel ile verilen giriş bileti üzerinde yazan bedelin birbirinden farklı olduğu yönündedir. Sinema salonu işletmecileri ise, bastırdıkları giriş biletlerini eğlence vergisine esas olmak üzere belediyelere damgalattırdıklarını, günlük hasılatlarını günlük hesap icmalleri üzerinden yasal defterlerine eksiksiz kayıt ettiklerini, sinema giriş bedellerinin değişmesi nedeniyle ellerinde kalan eski bedelli biletleri üzerlerine yeni bedeli belirtir kaşe vurmak suretiyle kullandıklarını, bu durumun şikayet konusu olduğunu ve günlük hasılatlarını gizlemediklerini vurgulamaktadırlar. Uygulamada günlük hasılatların yasal defterlere kaydında, satılan giriş biletlerinin tek tek esas alınmayarak, günlük icmaller üzerinden topluca hasılat kaydı yapılması ve belge saklama ve ibraz mecburiyetinin yerine getirilmesinde, satılan giriş biletlerinin dipkoçanlarının muhafaza edilmemesi, iç ve dış kontrol açısından olumsuzluk olarak değerlendirilmektedir.

2-3100 SAYILI KANUN'LA İLGİLİ 63 SERİ NO'LU TEBLİĞ İLE GETİRİLEN UYGULAMA:

5281 sayılı, Vergi Kanunları'nın Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 17' nci maddesi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Eğlence Vergisine ilişkin

hükümlerini (Nispet ve vergi) düzenleyen 21' inci maddesinde, 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere yeni düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan yeni düzenleme ile Maliye Bakanlığı'na, biletle girilen yerlerdeki eğlence vergisinin hesaplanması ve ödenmesine dair işlemlerin ödeme kaydedici cihaz kullanılarak yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir. Maliye Bakanlığı bu yetkisine istinaden, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun'la (3100 sayılı Kanun) ilgili 63 Seri Nolu Genel Tebliği yayımlayarak, biletle girilen yerlerde giriş biletlerinin ödeme kaydedici cihazlarla düzenlenmesine imkan tanımıştır. Yazımızın aşağıdaki bölümlerinde, 63 Seri Nolu Tebliğ ile getirilen bu imkan konusunda bilgi verilecektir.

63 Seri Nolu Tebliğ gereğince, sinemalarda yerli ve yabancı film gösteren mükellefler, istemeleri halinde giriş biletlerini, Maliye Bakanlığı'nca onaylanan ödeme kaydedici cihazlarla düzenleyebileceklerdir. Bu şekilde düzenlenen ödeme kaydedici cihaz fişleri, giriş bileti olarak kabul edilecektir. Düzenlenen ödeme kaydedici cihaz fişlerinin, tebliğ ekinde yer alan örneğe uygun şekil ve muhtevada olması gerekmektedir. Ancak, tebliğde yer alan "istemeleri halinde" ibaresi ile mükelleflere seçimlik hak tanınmış olup, her sinema işletmecisine giriş biletlerini ödeme kaydedici cihazla düzenleme zorunluluğu getirilmemiştir.

Sinemalarda kullanılacak Maliye Bakanlığı tarafından onaylı ödeme kaydedici cihazların kağıt rulo-larına, belediyeler tarafından özel damga konulması şartı da aranmayacaktır. Sinema işletmecilerinin giriş biletlerini, ödeme kaydedici cihaz ile düzenlemeleri halinde, müşterilerine başkaca bir belge vermeleri gerek-meyecektir. Ödeme kaydedici cihazdan düzenlenen biletlerin bir örneği müşteriye verilecek, kağıt rulosunda kalan diğer örneği ise Vergi Usul Kanunu hükümleri gereğince 5 yıl süre ile saklanacak ve istendiğinde ibraz edilecektir. Müşteriye verilen bilet nüshası, sinemaya girişte yırtılma veya iptal edilme gibi bir işleme tabi tutulmayacak, mükerrer kullanmayı önlemek amacıyla sinema işletmecisi tarafından bilet üze-

rine damga ya da kaşe konabilecektir.

Giriş biletlerini ödeme kaydedici cihaz kullanmak suretiyle düzenleyen mükellefler, tahsil ettikleri eğlence vergisini, ödeme kaydedici cihazların günlük kapanış fişleri (Z raporu) ve mali hafıza raporlarından yararlanarak hesaplayacaktır. Bu şekilde hesaplanan ilgili aya ait eğlence vergisi, en geç ertesi ayın 20. günü akşamına kadar mahallin mal müdürlüğü veya muhasebe müdürlüğüne ödenecektir. Verginin ödendiğine dair belge ile ilgili aya ait hasılatı gösteren ödeme kaydedici cihaz mali hafıza raporu, tebliğ ekinde yer alan bilgi formu doldurularak, bu form ekinde ödemenin yapıldığı ayın sonuna kadar ilgili belediyeye verilecektir.

Giriş biletlerini ödeme kaydedici cihazlarla düzenlemeyen mükellefler, eğlence vergisine ilişkin işlemlerinde, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun ilgili maddelerinde belirtilen usul ve esaslara göre hareket etmeye devam edeceklerdir. Tebliğde açıklanan usul ve esaslara uymayanlar hakkında, işlenen fiile göre 3100 sayılı Ödeme Kaydedici Cihazlar Hakkında Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yazılı cezalar uygulanacaktır. Bu durumda, sinemaya girişte düzenlenmeyen her bir ödeme kaydedici cihaz fişi için Vergi Usul Kanunu'nun 353/2'inci maddesi gereğince 129,00.- YTL özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

3- DEĞERLENDİRME:

Sinema giriş biletlerinin, ödeme kaydedici cihazlar ile düzenlenmesine imkan tanınmış olmasının yararlı olduğu düşüncesindeyiz. Bu yolla, yazımızın başında belirttiğimiz şikayetlerin ortadan kalkacağı, belge düzeninin yerleşmesine katkı sağlanacağı, iç ve dış denetime daha iyi imkanlar sunulacağı görüşündeyiz. Ayrıca, bu uygulama sayesinde mükelleflere, eğlence vergisini peşin ödemek yerine, tahsil ettikten sonra ödeme kolaylığı da sağlanmış olmaktadır.

Eğlence vergisinin hesaplanmasında, ilgili aya ait hasılatı gösteren ödeme kaydedici cihaz mali hafıza raporunun esas alınması; giriş bedeli ödeyen her

müşteriye mutlaka ödeme kaydedici cihaz fişi verilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bu durum, eğlence vergisinin yanı sıra gelir/kurumlar ve katma değer vergileri açısından da önem arz etmektedir. Böylece, gelir idaresi ile birlikte belediyelere de sinema işletmelerini denetim ve kontrol görevi yüklenmektedir.

Yerli ve yabancı sinema gösterimi sunan işletmelerde giriş biletlerinin ödeme kaydedici cihaz kullanarak düzenlenmesi uygulamasının, büyükşehirlerde faaliyet gösteren mükelleflerden başlamak üzere, tüm sinema işletmelerinde mecburi hale getirilmesinin yararlı olacağı kanaatindeyiz.